

Onderwijsroute Taalschakeltrajecten
Project Inburgering

Jaarverslag Examinering

Verslagjaar: 2023-2024
Voorzitter: Eva de Bruijne

De Taalschakeltrajecten mbo maken onderdeel uit van de Onderwijsroute, zoals deze binnen het Project Inburgering door ROC Mondriaan wordt aangeboden. De Taalschakeltrajecten leiden op tot een DUO-erkend diploma. Hiermee vallen de Taalschakeltrajecten onder verantwoordelijkheid van de Examencommissie die speciaal in het leven is geroepen voor het borgen van de Onderwijsroute.

INHOUD

INHOUD	3
INLEIDING	4
Wet verbetering rechtsbescherming MBO-studenten	4
1. ORGANISATORISCHE TERUGBLIK 2023 - 2024	5
1.1 Gegevens examencommissie	5
1.2 Samenstelling examencommissie	5
1.3 Deskundigheid examencommissie	6
1.4 De werkzaamheden en taken van de examencommissie	6
1.5 Functioneren van de examencommissie	9
2. TERUGBLIK KWALITEITSBORGING	10
2.1 Gestelde kwaliteitsdoelen examinering en realisatie	10
2.2 Overzicht van de kwaliteit van examinering - per opleiding -	11
2.3 Conclusies ten aanzien van de kwaliteit van de examinering - totaal -	11
2.4 Verbetervoorstellen voor de kwaliteit van examinering	12
3. VOORUITBLIK SCHOOLJAAR 2024-2025	12

INLEIDING

Een van de formele taken van de examencommissie is het opstellen van het jaarverslag examencommissie (wet 7.4.5a, lid 6). De examencommissie doet daarin verslag van haar werkzaamheden en de examenkwaliteit per opleiding aan de hand van de standaarden examenkwaliteit van het Onderzoekskader 2021. Het jaarverslag examencommissie wordt opgeleverd aan het College van Bestuur van ROC Mondriaan. Het heeft als doel intern verantwoording van de kwaliteit van examinering en diplomering aan het College van Bestuur af te leggen.

De examencommissie beschrijft in dit jaarverslag:

- De werkzaamheden die gedaan zijn om de examenkwaliteit van de onder haar toezicht vallende opleidingen te borgen volgens het jaarplan en naar aanleiding van tussentijds geconstateerde noodzaak.
- De risico's, oplossingen en knelpunten.
- De adviezen aan management en teams en de afspraken die op basis van de bevindingen gemaakt zijn.
- De conclusie over de examenkwaliteit van de opleidingen aan de hand van de standaarden Borging en Afsluiting.
- De activiteiten om het deskundig functioneren van de examencommissie te onderhouden en vergroten.
- Op basis hiervan: de acties die in het jaarplan van het volgende schooljaar opgenomen zijn.

Wet verbetering rechtsbescherming MBO-studenten

Met de inwerkingtreding van de Wet verbetering rechtsbescherming mbo-studenten moet de student geïnformeerd over waar en binnen welke termijn hij terecht kan, wanneer hij een klacht heeft over gang van zaken rondom examinering of het niet eens is met een besluit van de (o.a.) examencommissie.

Vanuit het Bestuursbureau en de Examenraad zijn examencommissies geïnformeerd over het opnemen van de volgende rechtsmiddelenclausule in elke brief/ e-mailbericht waarin een besluit aan een studentdeelnemer kenbaar wordt gemaakt:

Ben je het niet eens met dit besluit? Je kunt hierover in gesprek gaan op school. Je kunt ook schriftelijk tegen dit besluit in beroep gaan. Dit doe je bij de Commissie van Beroep voor Examens via het Klachtenmeldpunt van ROC Mondriaan. Doe dit binnen 10 werkdagen na de dag die bovenaan deze brief of e-mail staat. Stuur een kopie van deze brief of deze e-mail mee. Geef aan waarom je het niet eens bent met het besluit. Stuur dit op naar klachten@rocmondriaan.nl

Ook zijn studenten hierover geïnformeerd via Weten & Regelen op Mia, de OER en studiegids.

1. ORGANISATORISCHE TERUGBLIK 2023 - 2024

1.1 Gegevens examencommissie

Project Inburgering	Onderwijsroute Taalschakeltrajecten
Periode waarop dit verslag betrekking heeft:	2023-2024
Verantwoordelijke voor het verslag (voorzitter examencommissie):	Eva de Bruijne
Status van het verslag:	Definitief

De examencommissie draagt de verantwoordelijkheid voor de borging van de kwaliteit van de examinering en diplomering van de onderstaande opleidingen als onderdeel van de door ROC Mondriaan uitgevoerde Onderwijsroute binnen het [Project Inburgering](#).

Crebo	Opleiding
5700	Taalschakeltraject naar de basisberoepsopleiding (mbo niveau 2)
5701	Taalschakeltraject naar de vakopleiding (mbo niveau 3)
5702	Taalschakeltraject naar de middenkaderopleiding (mbo niveau 4)

1.2 Samenstelling examencommissie

De examencommissie bestaat uit de volgende leden:

Naam:	Rol/functie:
Eva de Bruijne	Voorzitter
Lineke Klomp	Lid
Hager Marie	Lid
Maxime Vollers	Secretaris

Namens het bevoegd gezag van ROC Mondriaan heeft Onderwijsdirecteur Bijzondere Voorzieningen Maarten Bonarius de examencommissieleden benoemd per november 2023. Sindsdien hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling. Alle leden zijn ook in november 2023 intern geschoold tijdens de training voor examencommissies uitgevoerd door de Dienst Onderwijs Ondersteuning en Advies (OOA).

Eva de Bruijne (Voorzitter) maakt als Projectleider Inburgering deel uit van de Examencommissie. De rol van projectleider vraagt niet dezelfde verantwoordelijkheden als de rol van schooldirecteur. Desalniettemin wordt er binnen de uitvoering toch verwezen naar de te hanteren algemene regels om mogelijke belangenverstremgeling te voorkomen die gelden voor de schooldirecteur. Er bestaan immers duidelijke regels over de uitvoering van het lidmaatschap van de schooldirecteur. Deze algemene regels zijn opgenomen in de procesarchitectuur examinering van ROC Mondriaan. Voor schooldirecteur kan hieronder Projectleider Inburgering worden gelezen.

Algemene regels:

1. Er wordt binnen ROC Mondriaan geen output financiering op diploma's binnen de allocatie van financiële middelen gehanteerd, waardoor een individuele schooldirecteur als voorzitter of lid van de examencommissie de eigen school niet kan bevoordelen op grond van het aantal gediplomeerde deelnemers.
Aanvullend: voor het Project Inburgering geldt een separaat met de gemeentes afstemde facturatie-systematiek die voor 90% uitgaat van gevolgde uren en daarmee niet kan worden gekoppeld aan een diplomaresultaat.
2. De schooldirecteur als lid of voorzitter heeft geen invloed bij het vaststellen of een deelnemer voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma, certificaat of instellingsverklaring.

1.3 Deskundigheid examencommissie

De examencommissie borgt in alle fases van de examinering en diplomering de deskundigheid van de betrokken personen.

Eventuele nieuwe leden worden volgens de procesbeschrijving op Mora voorgedragen door de examencommissie. De voorzitter van de examencommissie heeft een kennismakingsgesprek met een nieuw lid. Een nieuw examencommissielid moet zich minimaal voor drie jaar willen verplichten aan de taak. De nieuwe leden worden vervolgens gehoord door een lid van de Examenraad voordat benoeming door het CvB plaatsvindt. Nieuwe leden dienen de training Beginnend examencommissielid te volgen.

De examencommissie onderhoudt de deskundigheid van alle betrokkenen bij examinering en maakt jaarlijks een scholingsplan. Zoals hierboven is beschreven hebben alle examencommissieleden zowel in 2023 als 2024 scholingen gevolgd die specifiek bestemd zijn voor startende examencommissies.

De examencommissie evalueert jaarlijks welke structurele scholing noodzakelijk is en beoordeelt gedurende het lopende jaar welke scholing gewenst is.

Centrale examencommissiebijeenkomsten

De centrale examencommissiebijeenkomsten worden georganiseerd door de dienst Onderwijsondersteuning en- advies. Tijdens deze centrale bijeenkomsten worden de examencommissies op de hoogte gesteld van veranderende wet- en regelgeving en actualiteiten ten aanzien van examinering, certificering en diplomering.

1.4 De werkzaamheden en taken van de examencommissie

In Artikel 7.4.5a. van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs zijn de volgende taken van de examencommissie genoemd:

- a. het borgen van de kwaliteit van de examinering en van de instellingsexamens,
- b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om instellingsexamens te beoordelen en vast te stellen,
- c. het vaststellen van de instellingsexamens,
- d. het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een deelnemer voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma, een certificaat of een instellingsverklaring als bedoeld in [artikel 7.4.6a](#) alsmede het uitreiken of afgeven daarvan,

- e. het verlenen van vrijstelling van een instellingsexamen of een centraal examen en
- f. het bij de uitslag betrekken van een keuzedeel waarin de deelnemer in het kader van een eerder door hem gevolgde beroepsopleiding examen heeft afgelegd maar dat niet met goed gevolg door hem is afgesloten.

In hoofdstuk 2 worden de taken aan de hand van de kwaliteitsdoelen en standaarden van de inspectie verder uitgewerkt.

Hieronder worden de werkzaamheden, bevindingen en verbetervoorstellen kort uiteengezet.

Werkzaamheden:

Opstarten van de examencommissie en het organiseren van een tweewekelijks overleg. De examencommissie is in 2023 drie keer bij elkaar geweest in aanwezigheid van een interne adviseur namens de diens Onderwijs Ondersteuning en Advies en in 2024 tien keer bij elkaar geweest, waarvan de eerst vier keer in aanwezigheid van dezelfde interne adviseur. Voornamelijk hebben de acties zich gericht op het vaststellen van het Onderwijs- en Examenreglement en het Protocol Toetsing en Examinering in 2023 en in 2024 het vaststellen van de examenproducten voor Engels, rekenen, Leervaardigheden en Vaardigheden Opleidings- en beroepskeuze. Daarbij heeft de examencommissie gecontroleerd of beoordelingscriteria voldoen aan de vastgestelde normen.

Het borgen van de kwaliteit van examinering en het vaststellen of deelnemers voldoen aan voorwaarde voor het verkrijgen van diploma's is in 2024 nog niet aan de orde geweest, omdat afname instellingsexamens grotendeels vanaf december 2024 plaatsvindt en diplomering gepland staat in 2025. Er zijn geen verzoeken voor aangepaste toetsvormen, vrijstellingen examinering of klachten ingediend.

Bevindingen:

In het algemeen is bevonden dat de examencommissie vanaf de start nog zoekende was. In de loop van het schooljaar 2023-2024 zijn er, mede op advies van de interne adviseur, stappen gezet in de professionalisering van de commissie. Tegelijkertijd constateert de examencommissie een spanningsveld ten opzichte van het onderwijs (zorgen) om haar taakgoed uit te kunnen voeren (borgen). Het onderwijsproces krijgt steeds meer vorm, aangezien er sprake is van een eerste lichting (cohort) die begin 2025 zal gaan diplomeren. Mede als gevolg van deze constatering heeft de examencommissie het voornemen uitgesproken om de dialoog op te zoeken met het onderwijs. Op deze wijze is de commissie van mening dat er enerzijds ruimte is voor het goede gesprek en mogelijke verbeterpunten en anderzijds de fluiditeit van een praktische uitvoering die hoort bij een nieuw project.

Verbetervoorstellen:

Aanbeveling tot verbetering	Actie	Wie	Deadline
Vaststellen van exameninstrument leervaardigheid aan de hand van de geldende lijsten.	Dialogo met onderwijs	Vertegenwoordiging onderwijs met de examencommissie	Eind 2024
Plan van toezicht	Speerpunten en actieplan + uitvoering	Examencommissie	Doorlopend
Evaluatie instellingsexamens na eerste uitvoering	Dialogo met onderwijs	Vertegenwoordiging onderwijs met de examencommissie	januari - juli 2025
Diplomering en/of certificering	Vaststellen van eerste examendossiers (eerste lichte 100%)	Examencommissie	Januari 2025, vervolgaecties gebaseerd op bevindingen eerste dossiers gedurende 2025-2026

KWANTITATIEVE GEGEVENS WERKZAAMHEDEN EXAMENCOMMISSIE 2023-2024		
Thema	Aantal	Opmerking
Aantal vastgestelde examenplannen/examenreglement	2	Examenprotocol Examenreglement
Aantal geconstrueerde examens	3	Leervaardigheden Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze Wiskunde
Aantal diploma's uitgereikt	0	
Aantal certificaten uitgereikt	0	
Aantal mbo verklaringen uitgereikt	nvt	
Aantal verzoeken tot vrijstelling	0	
Aantal toegekende vrijstellingen	0	
Aantal aanvragen voor keuzedelen op eigen verzoek	nvt	
Aantal toegekende keuzedelen op eigen verzoek	nvt	
Aantal behandelde bezwaren door examencommissie	0	
Aantal beroepszaken bij Commissie van Beroep voor de examens	0	
Aantal meldingen onregelmatigheden tijdens examens	0	
Aantal aanvragen aanpassingen examinering	0	
Aantal toegekende aanpassingen examinering	0	

1.5 Functioneren van de examencommissie

Hieronder wordt het functioneren van de examencommissie beknopt beschreven.

Bevindingen:

Sinds januari 2023 is gestart met het reguliere aanbod van het taalschakeltraject mbo. De eerste deelnemers zullen in januari 2025 uitstromen. Dan is de onderwijscyclus voor de eerste keer doorlopen. Vanuit onderwijs is de eerste periode veel aandacht uitgegaan naar ontwikkeling en uitvoering van de vakken. Er zijn stappen genomen in het vormgeven van de examenorganisatie en de kwaliteitscultuur, maar deze vragen de komende periode om doorontwikkeling.

Zoals eerder is beschreven is de examencommissie opgestart eind 2023. Gedurende het afgelopen jaar is er vooral met de leden toegewerkt naar een steeds evenwichtigere samenwerking en taakverdeling. Er is sterk ingezet op advisering, professionalisering en het vormgeven van de organisatie, waarbinnen de examencommissie haar verantwoordelijkheid (borgen) kan nemen. Het voeren van de dialoog met het onderwijs is hierbinnen als belangrijk doel gesteld juist omdat taalschakeltraject een nieuwe opleidingsvorm is en het project verder doorontwikkeld wordt

Ook is er stilgestaan bij de rol van de projectleider als voorzitter. Hiervoor zijn de voor ROC Mondriaan gebruikelijke algemene regels voor het voorkomen van mogelijke belangenverstrengeling ook opgenomen in de handelingswijze(n). Ook tijdens het bezoek van de Inspectie van het Onderwijs op 22 en 23 januari 2024 is dit ter sprake gekomen.

Op basis van dit onderzoek aan het gehele Project Inburgering heeft de Inspectie van het Onderwijs op 22 maart bevonden dat er een herstelopdracht nodig was voor OP1 Aanbod en OP2 Ontwikkeling en begeleiding van het waarderingskader mbo. De onderdelen veiligheid en schoolklimaat en borging en afsluiting zijn nog niet meegenomen in de beoordeling, vanwege de fase waarin het project zich bevond. Voor de volledigheid is het van belang te melden dat op 26 juni van het project een herstelplan is ingediend, waarvan op 2 juli door de Inspectie de conclusie is getrokken dat de tekortkomingen hersteld zijn.

Verbetervoorstellen:

Gezien de ontwikkeling van de examencommissie en ook het organiseren van het onderwijs is het van belang een professionele vervolgstap te gaan zetten in het vormgeven van de examenorganisatie. Er wordt verkend om de examencommissie uit te breiden met een extra lid met extra ervaring. Daarnaast heeft de commissie het komend schooljaar voornamelijk als doel gesteld om de vaststelling van instrumenten aan de voorkant te kunnen gaan afronden om zich verder te kunnen gaan richten op het vaststellen van dossiers gericht op diplomering en doorstroom van kandidaten. Daarnaast worden de vastgestelde examens geëvalueerd op inhoud en afnameproces

Aanbeveling tot verbetering	Actie	Wie	Deadline
Professionaliseren van examenorganisatie	Definitief maken van route en verantwoordelijkheden in belang van uitvoering en controle	Examenbureau in dialoog met examencommissie	September 2025
Evaluatie examens en examenorganisatie	Onderzoek naar afname eerste examens	Examenbureau in dialoog met examencommissie	September 2025

2. TERUGBLIK KWALITEITSBORGING

2.1 Gestelde kwaliteitsdoelen examinering en realisatie

Er zijn tot op heden nog geen gemaakte examens vastgesteld door de examencommissie; er is ook nog niet gediplomeerd.

Kwaliteitsdoel	Indicatoren	In hoeverre behaald?	Waar blijkt dit uit?
1 Professionalisering examencommissie	Te volgen trainingen	Gedeeltelijk behaald	Gevolgde trainingen intern
2 Opzetten van overlegstructuur met verantwoordelijkheden	Te raadplegen mappenstructuur ter ondersteuning van overlegstructuur (OneDrive: agenda, notulen, documenten)	Behaald	Ingevulde mappenstructuur
3 Examenorganisatie	Transparante, uitvoerbare en controleerbare uitvoering: <ul style="list-style-type: none"> - Examenplan per vak - Handboek examinering Met processchema informatievoorziening, afname examinering, examendossiers en diplomering <ul style="list-style-type: none"> - Processchema vaststelling resultaten 	Nog niet	Uitvoering praktijk <i>Eerste stappen zijn gezet, maar indicatoren vragen meer invulling en aandacht</i>
4 Deskundigheidsbevordering beoordelaars	Training portfolio/assessments leervaardigheden en	Nog niet	Gevolgde trainingen intern

	vaardigheden opleidings- en beroepskeuze		
5 Kwaliteitsborging aangepast examineren	Handboek en procedure aangepast examineren	Nog niet	Opgeleverde documenten <i>Vraagt om aandacht</i>

2.2 Overzicht van de kwaliteit van examinering - per opleiding -

In artikel 7.4.5a lid 6 van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs staat:

De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over de examenkwaliteit per opleiding, aan de hand van de standaarden, bedoeld in [artikel 7.4.4](#), en haar werkzaamheden en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag van de instelling of de exameninstelling.

De examencommissie beoordeelt of de opleidingen die binnen de school vallen voldoen aan de basiskwaliteit zoals benoemd in het waarderingskader van de inspectie. Aan de hand van bovenstaande bevindingen komt de examencommissie tot de volgende conclusies:

Kwaliteitsborging BA2	Conclusies	Risico
<i>Wat gaat uitstekend</i> - naast basiskwaliteit worden ook daarboven uitstijgende ambities gerealiseerd		
<i>Wat gaat goed</i> - voldoet aan basiskwaliteit		
<i>Wat kan beter</i>		
<i>Wat moet beter</i> - voldoet niet aan basiskwaliteit	Professionele examenorganisatie, zoals beschreven	

De examencommissie komt tot het oordeel dat er op dit moment nog geen gedegen oordeel geveld kan worden over de kwaliteit. Wanneer er een uitspraak wordt gedaan over de kwaliteit van examinering dan houdt dit in dat deze in schooljaar 2023-2024 mondjesmaat op gang is gekomen. Daarom stelt de examencommissie dat de kwaliteit van examinering op dit moment nog niet voldoet aan de basiskwaliteit.

2.3 Conclusies ten aanzien van de kwaliteit van de examinering - totaal -

Kwaliteitsaspect	Check: In hoeverre van voldoende kwaliteit? / Evt. risico's	Act: benodigde verbetermaatregelen
Examinering is valide en betrouwbaar	Uitgevoerde examens zijn vastgesteld, organisatie vraagt aandacht	Examens moeten op grotere schaal worden uitgevoerd om tot een gedegen oordeel te komen

Afname en beoordeling is gelijkwaardig	Uitgevoerde examens zijn vastgesteld, organisatie vraagt aandacht	Examens moeten op grotere schaal worden uitgevoerd om tot een gedegen oordeel te komen
Beroepspraktijk betrokken bij examinering	nvt	nvt
Beoordeling is onafhankelijk en deskundig	Voldaan	Geen
Examinering en diplomering op basis van kwalificatie-eisen	Nog niet van toepassing	Nog niet van toepassing
Informatievoorziening aan deelnemer over examinering is transparant en eenduidig	Uitgevoerde examens zijn vastgesteld, organisatie vraagt aandacht	Examens moeten op grotere schaal worden uitgevoerd om tot een gedegen oordeel te komen

2.4 Verbetervoorstellen voor de kwaliteit van examinering

Risico's	Verbetervoorstellen
1 Examenorganisatie	Transparante, uitvoerbare en controleerbare uitvoering

3. VOORUITBLIK SCHOOLJAAR 2024-2025

In de vorige hoofdstukken is gerapporteerd over hoe de examencommissie toezicht heeft gehouden op de realisatie van de kwaliteitsdoelen van dit schooljaar.

De examencommissie is lerende en stelt zichzelf het volgende ten doel aangaande schooljaar 2024-2025:

- Begin november 2024 zijn alle examencommissieleden geschoold als vaststeller aan de hand van de door CINOP uitgevoerde [Training Examens Vaststellen](#).
- De examencommissie zet een vervolgstap in het maken van een overzicht van de taken en verantwoordelijkheden aanvullend op die van voorzitter en secretaris
- Er wordt geïnventariseerd of de examencommissie kan worden uitgebreid met een extra lid met ervaring
- Het vaststellen van de eerste examendossiers houdt in dat alle examendossiers uitvoerig worden gecontroleerd door de examencommissie
- Aan het eind van schooljaar 2024-2025 wordt geëvalueerd op bevindingen vastgestelde examendossiers, uitvoering examenorganisatie en tussentijds vaststelling van exameninstrumenten
- Gedurende het schooljaar is de examencommissie voortdurende en periodiek in dialoog met het onderwijs in het belang van een helder afstemming tussen 'zorgen' en 'borgen'